

PROJEKTA APRAKSTS: Latviešu tautas augsskolā Abrenē iecerēts izveidot individuālizētu studiju centru, valodas laboratoriju un bibliotēku, kas, savukārt, dos iespēju izveidot dažādus kursu piedāvājumus pieaugušajiem iespējami augstā līmenī. Ierīces būs lietojamas arī Eiropas Vasaras skolai, 3x3, kā arī citiem iespējamiem izglītības pasākumiem.

Audio-vizuāls individuālizētu studiju centrs dos iespēju ar diapozitīvu projektoru, epidiaskopa un kasešu magnetofonu palīdzību studentiem atkārtot nesaprastu vielu, padziļināt to ar papildus informāciju, u.t.t., individuālizētā studiju tempā. Darbā pielietos datoru tehnoloģiju.

Valodas laboratorijā paredzētas sešas darba vietas, kur studenti, gan kursu ietvaros, gan individuāli, varēs veikt valodas vingrinājumus.

Kursu izveidei epičiešama labi iekārtota bibliotēka. Telpas jau sagatavotas un krājumā 10,000 sējumu, kas ieskaita Austra Graša bibliotēku un dažādus ziedojušus. Nepieciešams dators un profesionāls darba spēks, lai bibliotēkas klasifikācijas sistēmu tūlit pieskaņotu citu latviešu bibliotēku (LSC, MLG) sistēmām.

Tā kā priekšdarbi veikti, tikiļdz līdzekļi to atļautu, projekts būtu veicams viena mēneša laikā.

SAIMNIECĪBA: No LF prasa \$10,000.- kā neatmaksājamu piešķirumu. Nepieciešamā aparatūra: 3 baltās sienas tāfeles \$800.-, 2 diapozitīvu projektori \$400.-, epidiascops \$200.-, 2 ekrāni \$100.-, 6 galdinī \$400.-, 6 krēslī \$400.-, 6 kasešu magnetofoni \$800.-, 6 austiņas \$200.-, audio-vizuāls komunikācijas centrs ar monitoru un 10 ieejām \$1,000.-, 6 Makintoša datori \$15,000.-, lāzera ierakstītājs \$5,000.-, sienu un darba vietu skānu izolācija \$1,000.-, apgaismojums \$500.-. Kopā \$25,800.-. Projekta iesniegumā nav uzrādīts, kur iegūs līdzekļus \$15,800.- iztrūkumam.

ATSAUKSME: Līga Streipa: "Abrenes tautas universitāte ir centrs, kur katrs latvietis ar laiku varēs atrast savām interesēm piemērotus kursus un referātus. Starp patreiz lielākajām vajadzībām ir Abrenē aizsāktie latviešu valodas intensīvkursi – pirmie tādi, ar labiem panākumiem, notika šī gada martā un aprīlī. Taču, lai mēs savu un savu skolēnu un studentu laiku varētu pilnīgi izmantot, ir vajadzīga kārtīga bibliotēka, kā arī mācību palīglīdzekļi. Efektīvai un labai valodas mācīšanai nepieciešama ir valodas laboratorija, kas dos katram iespēju valodu mācīties, uzlabot un/vai papildināt savā ātrumā: kontrolētos apstākļos, ar profesionāli sagatavotiem un ieskaņotiem mācību līdzekļiem. Programmas, ko izstrādās Abrenē, ir paredzētas ne tikai turienes skolēniem, bet latviešu skolām un citām mācību iestādēm visā pasaulei. Tikai sastrādājoties, viens otram palīdzot un vienam otru atbalstot spēsim saglabāt mūsu latviešu valodu. Iesaku fonda dalībniekiem atbalstīt šo vispasaules mēroga pasākumu."

16. "AUŠANAS TECHNIKAS UN LATVIEŠU AUDUMI"

Atbalsts grāmatas izdošanai.

DARBA VEICEJA: Anita Apine-Herman, 32 Sommerville Road, Yarraville, Victoria 3013, Australia.

ANITAS APINES-HERMAN SNIEGTAIS PROJEKTA APRAKSTS: Pabalsts nepieciešams grāmatas "Aušanas technikas un latviešu audumi" (Weaving techniques and Latvian Weaves) sagatavošanai un izdošanai. Pie grāmatas sagatavošanas strādā Anita Apine-Herman ar savu māti Annu Apini. Iecerētas divas grāmatas: viena latviešu valodā, otra angļu valodā. Angļu valodas manuscriptu paredz nobeigt un iesniegt publicēšanai 1988. gadā. Latviešu valodas manuskrīts ir iesākts.

Lielu daļu materiāla Anita Apine-Herman savākusi no savas mātes Annas Apines, kas 1933. gadā beigusi Liepājas lietiskās mākslas vidusskolu un pielietojusi savu aušanas prasmi un izdomu praksē jau Latvijā, tad Vācijā un beidzot Austrālijā kopš 1950. gada. Viņa audusi daudz Latvijas novadu tautas tērpus brunčus un villaines – visvairāk Zemgales un Nīcas novadu. Bez tam audusi arī sienas segas, spilvenus un citus audumus, pielietojot dažādas aušanas technikas. Māksliniece piedalījusies daudzās Sidnejas Lauksaimniecības izstādēs (Royal Eastes Show), kas katru gadu notiek Lieldienu nedēļā visā Jaundienvidvelsas (N.S.W.) mērogā un saņēmusi par katru savu izstādito darbu pirmo godalgū.

Lai saglabātu visu Annas Apines zināšanu pūru, ko varētu nodot nākošajām paaudzēm, Anita, kopēji gatavotā grāmatā, visu plaši parāda gan ar zīmējumiem, gan ar labi sagatavotām krāsu fotogrāfijām, kas tautas tērpus brunčiem sevišķi nepieciešams.

Anita Apine-Herman papildinājusi tekstu arī ar savām zināšanām, ko ieguvusi, beidzot Melburnā "College of Textiles" kursu 1986. gadā. Strādājusi arī žurnālistikā un Pitman izdevniecībā (Publishing) Melburnā, kur ieguvusi nepieciešamo pieredzi grāmatu plānošanā. Sarunas jau ievadītas par grāmatas izdošanu Austrālijā. Ir iecerēts to izplatīt arī ārpus Austrālijas robežām, neaizmirstot bibliotēkas un kolledžas vai skolas, kur māca aušanu.

Ir daudz grāmatu par aušanu angļu valodā, bet nav nevienas, kuŗā būtu parādīts latviešu pienesums aušanas mākslā, kur pat visvienkāršākajā aušanas technikā ar krāsu kombināciju panākts pavisam cits effekts.

Ar pirmās grāmatas izdošanu būs pavērts ceļš otrajai – latviešu valodā, un ar abām grāmatām būs saglabātas uzkrātās zināšanas latviešu nākošajām paaudzēm un cittautiešiem, kuriem ir interese arī par citu tautu audumiem, kur latvieši ieņem ievērojamu lomu.

SAIMNIECĪBA: No LF prasa \$3,442.- kā neatmaksājamu piešķirumu. Grāmatas iespiešanas izdevumus (A\$10,400.-) sedz austrāliešu izdevniecība Melburnā. Autore lūdz atbalstu krāsu uzņēmumu sagatavošanai un attīstīšanai, ceļa izdevumiem informācijas sagādei, dažādām atļaujām, darbu kopiju pavairošanai un citiem techniskiem izdevumiem. Minētie izdevumi sastādās no ļoti sīki un precīzi izstrādātiem aprēķiniem. Grāmatu izdos 3000 eksemplāros, angļu valodā, mīkstos vākos, 100 lappusu apmērā ar 16 lappusēm krāsās. Cena apm. \$20.-.

ATSAUKSMES: Vija Sieriņa, Education Officer, New South Wales Government: "Lasot Annas Apines un Anitas Apines-Herman "Audēju rokas grāmatas" manuskriptu angļu valodā (autores patlaban strādā pie šīs publikācijas latviešu versijas), nācu pie slēdziena, ka šīs darbs būs ļoti vērtīgs piennesums latviešu kultūrai, jo tas dod iespēju dot tālāk nākošām paaudzēm mūsu tautas aušanas tradīcijas, kuŗas Anna Apine savā ražīgajā mūžā ir izkopusi līdz pilnībai. Rokas grāmata tāda ir tiešā vārda nozīmē, vadot tās lietotāju no ābeces līdz audēju mākslas kalngaliem, pie tam arī lajam saprotamā valodā.

Lai šo grāmatu varētu laist klajā, autorēm nepieciešams latviešu sabiedrības atbalsts, it sevišķi, lai varētu krāsu attēlos bez zuduma parādīt abu audēju vienreizīgo izjūtu tautas tērpu audumu krāsu saskaņošanā."

P. A. Jones, Melbourne College of Textiles: "It was with pleasure that I read through the rough draft for your book titled "Weavers Hand Book" - Audēju rokas grāmata.

Being written in both English and Latvian makes the book suitable for a wide range of weavers. The book covers the basic processes of setting up a loom and weaving plain weaves to graphing and plotting more complex designs. It also gives us an insight into the traditional Latvian costumes, gives a brief History of Latvian Textiles and shows the structure of the fabrics used in the Latvian costumes in detail.

I feel sure that there is a market for this type of book, and wish you well in publishing it."

17. DATORA IEGĀDE BEVERĪNAS, GAREZERA UN KURSAS VASARAS VIDUSSKOLĀM

Atbalsts datoru iegādei.

DARBA VEICĒJA: Daira Cilne, 19222 Beckford Place, Northridge, California, 91324.

DAIRAS CILNES SNIEGTAIS PROJEKTA APRAKSTS: ASV latviešu vasaras vidusskolas arvien meklē ceļus, kā uzlabot mācību programmas un kā to

darīt sabarbībā vienai ar otru. Pirms diviem gadiem sākām apsvērt datoru iegādi. Dators, saprotams, padarītu skolotāju un administratīvā personāla pienākumus daudz vieglākus: grāmatvedība – budžets, ienākumi, izdevumi – visu varētu ātri pārbaudīt un izsekot. Skolas inventāra, grāmatu un bibliotēkas sarakstus, kā arī tagadējo un bijušo skolnieku un skolotāju adreses – tos ie vietojot datorā, ietaupītos laiks un pūles. Pats galvenais tomēr ir skolas darbs. Ar datora palīdzību skolotāji var sagatavot konspektus, vingrinājumus, eksāmenus, tos uzglabāt, izlabot un ar visu to dalīties ar pārējām skolām. Iemesls, kāpēc mēs ceram pirkt to pašu datoru, kuŗu lieto LSC un Toronto Centra bibliotēkas ir, ka ceram izveidot informācijas tīklu – viena skola ar otru un ar šīm (un citām, ja tādas rastos) bibliotēkām. Mazliet citādāks un tomēr svarīgs informācijas tīkls varētu arī izveidoties starp vasaras skolu skolniekiem, ar datora palīdzību "runājot" vienam ar otru. Varētu izveidoties kopējas avīzītes vai citas nodarbības. Ar modernās tehnoloģijas palīdzību varam dalīties ar pieredzi, informāciju, programmām, un tā katra skola būtu bagātāka un katra jaunieša vasara vērtīgāka.

SAIMNIECĪBA: No LF prasa \$12,000.- kā neatmaksājamu piešķirumu trīs Macintosh SE sērijas datoru un trīs Imagewriter rakstītāju iegādei.

ATSAUKSMES: Dr. Girts Kaugars: "Dators – modernais sazināšanās un mācību palīglīdzeklis – ir kļuvis nepieciešams visās mācību iestādēs. Ar tā palīdzību iespējams ātri radīt labus mācību materiālus. Ar datoru starpniecību visām trim vasaras vidusskolām būs iespējams nevien ātri sazināties, bet arī apmainīties ar mācību materiāliem. Datoru iegāde ir ne tikai vēlama, bet pilnīgi nepieciešama vidusskolām."

Maira Bundža, LSC bibliotēkāre: "Dators ir kļuvis par nepieciešamu darba rīku birojos un citās iestādēs, kas līdz šim iztikušas ar rakstāmmašinām. Mūsu vasaras vidusskolās datori vajadzīgi ne tikai biroja darbos, bet arī skolotājiem un skolēnu apmācīšanai. Ar datoru vieglāk sastādīt mācību materiālus, vingrinājumus un pārbaudījumus. Skolēni ir pie datoriem pieraduši, tātad jāizmanto šīs pievilcīgais līdzeklis latviešu valodas un citu priekšmetu mācīšanai."

Es stingri iesaku turēties pie Macintoša datoriem, jo tie ir kļuvuši par caurmēra latviešu lietotāju standartu. To lietošana visvieglāk iemācāma daudziem lietotājiem un latviešu burti ļoti viegli pielietojami, pat visvisādās drukās."

18. "ZVIEDRU-LATVIEŠU VĀRDNĪCA"

Atbalsts vārdnīcas izdošanai.

DARBA VEICĒJA: Mirdza Krastiņa, Nyborg, Tumba 14700, Sweden.

MIRDZAS KRASTINĀS SNIEGTAIS PROJEKTA APRAKSTS: Par zviedru-latviešu valodu interese vienmēr ir bijusi liela. Kopš izpārdota Alberta Veinberga vārdnīca no 1949. gada un tās izdevums nav atjaunots, šādas vārdnīcas mums trūkst. Latvijā tiek vākts materiāls šādai vārdnīcāi apm. 10,000 vārdu krājumam, bet nav zināms, kad tā iznāks.

Manis sastādītā vārdnīca ir pamatvārdu krājums (apm. 30,000 vārdu), kas paredzēts latviešu jauniešiem, kas nāk no jauktām laulībām un kas vēlas apgūt latviešu valodu. Pieprasijums un interese ir nākusi pa lielākai daļai tieši no šīs grupas. Zviedru valodas pamatvārdi ir uzņemti, izejot no Zviedru Akadēmijas vārdu saraksta (Svenska Akademiens Ordlista, 1986), līdz ar nelielu gramatisko informāciju par zviedru vārdiem; uzņemtas ir arī konstrukcijas un nedaudz frazeoloģismu. Manuskrīptam ir 500 lappuses (2 slejās) mašīnrakstā.

Viss materiāls tiek iestrādāts datorā; atliek to iekārtot un aplauzt tekstu, pēc tam izrakstīt ar lāzera izrakstītāju.

Darbu esmu veikusi privāti, ar privātiem līdzekļiem iegādājoties datoru un tam esmu ziedojuši savu brīvo laiku maksimāli. Aplaušanu, iekārtošanu, iespiešanu un iesiešanu esmu domājusi uzticēt speciālai firmai.

Tā kā paredzu, ka vārdnīca nebūtu vienīgi macību līdzeklis, bet to varētu izmantot ļoti plašas aprindas visā pasaulei gribētu to publicēt vismaz 1000 eksemplāros. Ja Latviešu Fonds man atvēlētu pieprasīto summu, darbs varētu parādīties jau šīnī gadā.

Pierādījums projekta beigšanai būtu grāmata pati. Nemot vērā ieguldīto darbu, vārdnīca būtu kapitālieguldījums, kas nestu augļus arī nākotnē.

SAIMNIECĪBA: No LF prasa \$16,000.- kā neatmaksājamu piešķirumu vārdnīcas aplaušanai, iekārtošanai, iespiešanai un iesiešanai. Izdevumi: aplaušana un iekārtošana \$1,500.-, iespiešana un iesiešana \$14,500.-.

ATSAUKSMES: Fil. dr. Aleksandra Eiche: "Zviedrijas latviešiem, sevišķi jaunai un vidējai paaudzei, ir sen bijusi asa vajadzība pēc zviedru-latviešu vārdnīcas. Tādas vārdnīcas trūkums bija izjūtams Stokholmas universitātes Baltu fakultātē, daudzos kursos, kuŗus apmeklē gan latvieši, gan jauktu laulību piederīgie, ne tikai Stokholmā, bet arī Lundā, Norkopingā un daudzās citās pilsētās, kā arī latviešu svētdienas skolās. Arī Amerikā šī vārdnīca var būt visai nozīmīga, sevišķi tulkojumiem un pētniekiem.

Ļoti apsveicams un apbrīnas cienīgs ir Mirdzas Krastiņas sniegums un neatlaidība šādas vārdnīcas sastādīšanā. M. Krastiņa ir ietilpinājusi vārdnīcā ne tikai ikdienas un literāru leksiku, bet arī terminoloģiju, vadoties no ģimnazijs apjomā lietotiem vārdiem tādos priekšmetos kā bioloģijā, ģeografijā, matemātikā un t.t.

Mirdzas Krastiņas vārdnīcā ir uzņemti 30,000 vārdi, kas atspoguļo mūsdienu latviešu valodas leksiku.

Niansēti ir parādīta vārdu sēmantika, gramatiskās formas. Šī ievērojama apjoma tulkojošā vārdnīca ir daudz gadu darbietilpīgs valodnieciskas pētišanas process.

Mirdza Krastiņa pārvalda zviedru valodu, jo ir dzīvojusi Zviedrijā 40 gadus un guvusi izglītību Zviedrijas Universitātē (Fil. kand. grads). Viņas darbs latviešu žurnālistikā un latviešu dailliterātūras recenzijas latviešu periodikā norāda uz autores kompetenci.

Ļoti silti ieteicu šo vārdnīcas izdošanu atbalstīt."

Dr. Baiba Kangare, docente baltu valodās: "Šis ir viens no plašākajiem leksikografiskiem darbiem, kas trimdā ražots un kā tādam, tam ir paliekoša vērtība, tas ir pienesums mūsu zinātnei, kultūrai. Atskaitot ļoti pieticīgo apmēru zviedru-latviešu vārdnīcu, kas nāca klajā Zviedrijā trimdas sākuma gados (un starplaikā kļuvusi par bibliografisku retumu), ne trimdā, ne Latvijā nav publicētas šādas vārdnīcas, pēc kuŗas vajadzība ir neapsaubāma. Savu apmēru dēļ (30,000 šķirkļi) vārdnīca uzskaņāma par pirmo pamatīgo zviedru-latviešu vārdnīcu. Vārdnīcāi ir arī liela praktiska nozīme: tā lietojama zviedru valodas pratējiem tulkošanas un valodas bagātināšanas nolūkos un latviešiem, kas vēlas lasīt zviedru tekstu (vēsturniekiem, trimdas darbiniekiem, lai izsekotu rakstus par Baltijas valstīm zviedru presē, u.t.t.); bez tam arī vārdnīcā daudz materiālu, kā piem. internacionālie vārdi zviedru valodā u.c., kuŗi noder kādas citas ģermāņu valodas pratējam (piem. vācu, angļu), kas vēlas uzzināt kāda vārda nozīmi latviešu valodā.

Nemot vērā darba apjomu, tā praktisko nozīmi, kā arī tā paliekošo vērtību, varu tikai ieteikt atbalstīt šīs vārdnīcas publicēšanu."

19. "SIGISMUNDS VIDBERGS" – MELNBALTĀS MĀKSLAS LIELMEISTARA SIMTGADEI VELTĪTA MONOGRAFIJA

Atbalsts monografijas izdošanai.

DARBA VEICEJS: Nino Vidbergs, 240 Kensington Road, River Edge, New Jersey, 07661.

NINO VIDBERGA SNIEGTAIS PROJEKTA APRAKSTS: Monografija "Sigismunds Vidbergs" paredzēta publicēšanai sakarā ar melnbaltās mākslas lielmeistara simtgadi. Tā iecerēta 240 lappušu apmērā un monografijai piedērigā formātā. Teksta daļā, kuŗā piedalās mūsu mākslas izcilākie vērtētāji (prof. Dr. phil. Jānis Siliņš, Dr. Hugo Vitols, Jānis Krēslīns u.c.), paredzēta divi valodās – latviešu un angļu. Tas dotu iespēju sveštautu mākslas cienītājiem iepazīties ar izcila latviešu grafiķa augsto sniegumu.

Melnbalto un krāsaino attēlu klāsts paredzēts sakārtot, skaņot iespējamā pilnībā mākslinieka dažādos darbības posmus, kuŗi nereti cieši savijas ar latviešu tautas

liktēngaitām. Sakārtojumu un grafisko apdari veic "Latvju Mākslas" redaktors Arnolds Sildegs.

Monografijas publicēšana tuvākā nākotnē būtu nozīmīgs mākslas notikums atzīmējot meistara simtgadi.

Iecerētā darba nobeigums paredzēts apmēram divu gadu laikā pēc nepieciešamo līdzekļu iegūšanas.

SAIMNIECĪBA: No LF prasa \$6,000.- kā neatmaksājamu piešķirumu monografijas sagatavošanai un izdošanai. Paredzētie izdevumi: krāsu fotografijas \$600.-, melni-baltās fotografijas \$750.-, teksta salikšana divās valodās \$800.-, grafiskā apdare \$850.-, iespiešana \$6,000.-, kopā \$9,000.- Iztrūkumu, \$3,000.-, paredz segt no personīgiem līdzekļiem. Monografiju iespiedis Forrest Printing uzņēmums, 500 kopijas, 1989. gada decembrī. Monografijas cena \$35.-.

ATSAUKNMES: Elenora Šurma, PBLA KF tēlotāj-mākslas nozares referente: "Sakārā ar Nono Vidberga iesniegto projektu – mūsu izcilā mākslinieka Sigismunda Vidberga simtgadei veltītas monografijas izdošanu – vēlos apliecināt savu nedalītu atbalstu šim apsveicamajam pasākumam.

Mūsu izcilais tušas zīmējumu meistars Sigismunds Vidbergs ieņem ļoti nozīmīgu vietu latviešu mākslas vēsturē. Viņa mākslas savdabība, izsmalcinājums un augstā mākslinieciskā kvalitāte viņu ierindo labāko Rietumeiropas mākslinieku vidū.

Sāda plaši izvērsta monografija latviešu un angļu valodā saglabātu ne tik vien šīs vienreizējās personības piemiņu latviešu nākamajām audzēm, bet būtu arī viņa un visas latviešu mākslas daudzinājums internacionālā apjomā.

Daudzas latviešu mākslas grāmatas jau atrodamas Amerikas mākslas bibliotēkās, tādēļ būtu ļoti apsveicami tām pievienot arī Sigismunda Vidberga monografiju.

Ar projektu nedrīkstam kavēties: viss paveicams ne-kavējoši, kāmēr materiāli vēl ir praktiski apzināmi. Ne-noliedzami, vislabāk šo lielo darbu spēs paveikt mākslinieka dēls Nono Vidbergs."

Arnolds Sildegs, "Latvju Mākslas" redaktors: "Latviešu grafikas lielmeistara Sigismunda Vidberga monografijas sakārtošanai un publicēšanai gribētu pievienot savu vislabprātāko atbalstu.

Sigismunda Vidberga nozīme ir pāri katram vispārējam vērtējumam un mēram. Viņa raženais darbs un bagātais atstātais mantojums tautas vēsturi ir iemūžinājis ar viņam piemītošo meistarību.

Lielā meistara darbu sakopošana un publicēšana ir absolūti nepieciešams darbs vistuvākā nākotnē. Šī projekta sākšana ir kādas krietni novēlotas lietas pēdējā iespēja pienācīgam nokārtojumam."

20. LATVIEŠU JAUNATNES ORKESTRA KONCERTTURNĒJA

Atbalsts turnejas sagatavošanai, telpu īrēm, darbinieku ceļa un administratīvo izdevumu segšanai.

DARBA VEICEJĀ: Dace Aperāne, 11 Cat Rocks Drive, Bedford, New York, 10506.

DACES APERĀNES SNIEGTAIS PROJEKTA APPRAKSTS: Latviešu mūziķu apzināšana un pulcināšana ir ļoti svarīga mūsu kultūras jaunradei. Minētā darbā Jaunatnes dziesmu svētku mūzikālā daļa darbojusies daudzus gadus un tā rezultātā tika izveidota visu paaudžu mūzikas nometnes ideja. Šīs idejas rezultātā ir izdevies izveidot Latviešu Jaunatnes orķestri, kas 1987. g. VI Jaunatnes dziesmu svētkos Šerbrukā, sniedza veselu koncertu, atskaņojot četru latviešu komponistu darbu pirmatskaņojumus.

Lai turpinātu šo pasākto darbu un lai ar to iepazīstīnātu mūsu plašāko sabiedrību, Jaunatnes dziesmu svētku padome ir izkārtojusi vienu nedēļas tikšanos orķestra mūziķiem un tai pieslēgtu nedēļas nogales koncertturneju orķestrim 1989. gada augusta otrā pusē.

Mūzikālās daļas vadītāja Dace Aperāne. Par orķestra diriģentu sarunāts Edgars Kariks no Austrālijas. Kā viesis mākslinieks koncertos piedalīsies pazīstamais pianists Artūrs Ozoliņš. Koncertā atskaņos latviešu komponistu darbus (paredzēti 2 pirmatskaņojumi un 2 agrāk komponēti darbi). Koncerti notiks Toronto, Nujorkā un Bostonā. Orķestri piedalīsies 25-30 latviešu mūziķu.

Turnejas saimnieciskā puse, diemžēl, prasa daudz vairāk līdzekļu kā var cerēt saņemt par ieejas biletēm. Tādēļ šī mērķa īstenošanai ir vajadzīgs Latviešu Fonda pabalsts.

Koncertturneja būs kultūrāls ieguvums un ievērojamīti stiprinās mūsu sabiedrību.

SAIMNIECĪBA: No LF prasa \$13,000.- kā neatmaksājamu piešķirumu. Budžets:

Paredzētie izdevumi

Telpas trīs koncertiem	\$ 6,500.-
Telpas mēģinājumiem Toronto	2,000.-
Skatuves darbinieki	14,000.-
Honorāri māksliniekam un diriģentam	8,000.-
Ceļa izdevumi	10,000.-
Administrācijas izdevumi	3,000.-
	\$ 43,500.-

Paredzētie ienākumi

Trīs koncerti: 3 reiz 500 reiz \$15.-	\$ 22,500.-
Labvēlu atbalsts	4,000.-
Dziesmu svētku padomes atbalsts	1,000.-
Pieprasījums Latviešu Fondam	16,000.-
	\$ 43,500.-

PIEZĪME: LF padome šī projekta priekšdarbu ievadam 1988. gada pavasarī piešķira \$3,000.- sēklas naudas atbalstu.

ATSAUKSMES: Prof. Tālivaldis Ķeniņš: "Silti iesaku piešķirt līdzekļus devīgos apmēros Latviešu Jaunatnes orķestra turnejai.

Sis orķestris pierādījis savu vietu latviešu mūzikas kultūrā svešumā ar teicamas kvalitātes labi sagatavotiem priekšnesumiem. Programmu izvēle ir allaž kompetenta un labi izvēlēta un arī reizē atbilst, kā jauno mākslinieku varējumam, tā arī klausītāju interesei. Orķestra vadītājs - Edgars Kariks no Austrālijas. Viņa kontakts ar jauniem spēlētājiem ir pirmklaisīgs.

No Jaunatnes dziesmu svētkiem izaugušais Jaunatnes kamerorķestris ir pierādījies kā vitāls spēks latviešu mūzikas pastāvēšanai svešumā. Šeit tiek pieminēta mūsu visu jaunākā paaudze ar neierobežotu entuziasmu un disciplīnu, kas vēlas celt latviešu mūzikā tik grūti sasniedzamo, bet katras mūzikas kultūras nepieciešamo sastāvdaļu: simfonisko mūziku. Viņu pieprasījumam jāpieiet ar visdziļāko izpratni, vērtējot to kā latviešu mūzikas pirmo nepieciešamību šodien."

Gunta Plostniece, mūzikoloģe: "Jaunatnes orķestris ir vienība, kas ir sastrādājusies un mūzicējusi kopā mūzikas nometnē ar ļoti labiem rezultātiem. Orķestra koncerts VI Jaunatnes dziesmu svētkos liecināja par orķestra augsto kvalitāti. Šī orķestra pastāvēšana un aktivitāte ir nozīmīga latviešu mūzikas attīstībai trimdā. Orķestris atskaņo tikai latviešu autoru darbus, tā dodot latviešiem reto iespēju dzirdēt mūsu simfonisko mūziku un arī dodot mūsu jauniem komponistiem izdevību dzirdēt savus jaundarbus. Šāds orķestris, kas sastāv no mūsu latviešu labākiem jauniem mūziķiem, ir vienreizējs un cienīgs mūsu atbalsta. ļoti ieteicu finansiāli atbalstīt šos vienreizējos koncertus."

21. "SKANDINIEKI" ZIEMELAMERIKĀ

Atbalsts turnejas izdevumu segšanai.

DARBA VEICĒJA: Pokipsijas un Nujorkas apkārtnes latviešu biedrība, Edmunds Brigmanis, priekšnieks, 111 Hope Street, Apt. 7, Stamford, Connecticut, 06907.

DARBA VEICĒJU SNIEGTAIS PROJEKTA APRAKSTS: Latvijas etnografiskā brīvdabas mūzeja folkloras draugu kopa Skandinieki rīkos apmēram četru nedēļu garu Ziemeļamerikas turneju 1989. vai 1990. gadā. Turnejā, kopā ar pavadoni, būs 24 cilvēki. Izrādes paredzētas Nujorkā, Bostonā, Toronto, Klīvlandē, Cikāgā, Mineapolē, Sanfrancisko un Losandželosā.

Litetātura un Māksla 1987. gada 19. jūnija izdevumā apraksta Skandiniekus šadi:

"Skandinieki dzied bez valsts dotācijas, no koncer-

tiem viņi nesaņem procentus ne rubuļos, ne kapeikās. Tā viņi darbojas jau vienpadsmīt gadus.

Kas jūs tur kopā? Pārliecība! Un spēku sev gūstam, dziedot citiem!

Kopu vada Helmī un Dainis Stalts. Skandinieku sastāvā deviņi dalībnieki ir citu folkloras kopu vadītāji mācību iestādēs, uzņēmumos. Dainis Stalts katru sestdienu līdz klausītājiem novada arī tās īsās 20 minūtes, ko Latvijas radio atvēl raidījumam "No tautas krātā dziesmu pūra".

Skandinieki folkloras vērtību saglabāšanu un uzturēšanu tautā uzskata par svētu lietu."

Šodien Skandinieki Latvijā ir vispazīstamākā folkloras kopa, kas par spīti dažādiem šķēršļiem, ierobežojumiem un grūtībām turpina populārizēt mūsu tautas dziesmas, dejas, rotaļas, tautas ticējumus un tradicionālās goda dienas kā Jāņus un Ziemas Saulgriežus, tādā veidā gādājot par to neaizmiršanu un saglabāšanu tautā. Vairāk kā varbūt jebkuriš cits kultūras pasākumus Latvijā Skandinieki rokas dziļi latviskajā dzīves izpratnē un censas iedzīvināt tās vērtības, kuŗas tie atrod dainās un senos tautas ticējumos. Šīs īpatnības viņi nevien rāda skatītājiem, bet censas arī īstenot savā dzīvē. Un to viņi dara bez sevišķa oficiāla atbalsta.

Saskare ar Skandiniekiem atstāj spēcīgu iespaidu uz latvisko pašapziņu. Viņu ietekmē interese par folkloru ir izplētusies par visu Latviju un ir devusi ierosmi daudzām citām kopām.

Ja sakarā ar "pārkārtošanos" ir radusies iespēja redzēt Skandiniekus šai kontinentā, tad šī ir vienreizēja izdevība Latviešu Fondam to finansiāli īstenot un ļaut Ziemeļamerikas latviešiem pašiem piedzīvot šīs grupas vitālitāti un nozīmi mūsu folkloras atmodas kustībai. Nav šaubu, ka ar savu ierašanos mūsu vidū un uzstāšanos šeit Skandinieki spēcīgi ietekmēs latviskai domāšanai visu trimdas saimi, bet jo sevišķi mūsu jauno audzi. Zinot, cik lielu iespaidu uz Latvijas latviešiem atstāj šejienes sirsnīgā uzņemšana, Ziemeļamerikas turneja būtu nozīmīgs specinājums arī pašai Skandinieku grupai.

ALJA valde, Amerikas latviešu jauniešu vārdā, 1988. gada pavasarī pieņēma rezolūciju, kas atbalsta Skandinieku turneju Ziemeļamerikā (skat. zemāk).

PIEZĪME: Uzaicinājumu pieņēmuši un savu piekrišanu turnejai Ziemeļamerikā Girtam Zeidenbergam un Guntim Liepiņam 1987. gada novembrī Latvijā devuši Helmī un Dainis Stalts.

SAIMNIECĪBA: No LF prasa \$13,300.- kā neatmaksājamu piešķirumu. Budžets:

Paredzētie izdevumi

Lidojumu biletēs Ziemeļamerikā	\$ 24,000.-
Reklāma	1,000.-
Pasts un telefons	1,000.-
Neparedzēti izdevumi, inflācija (10%)	2,600.-
	\$28,600.-